PIERWSZA ŁAWKA · GODZINY WYCHOWAWCZE · KLASY VII–VIII

Szacunek i różnorodność w klasie

Scenariusz godziny wychowawczej (45 minut) dla klas VII–VIII. Uczniowie sprawdzają, jak szybko przypisujemy innym etykiety, odróżniają żart od docinka, ćwiczą krytykę bez obrażania i spisują klasową umowę – także o zachowaniu na grupie klasowej. Neutralnie światopoglądowo: rozmawiamy o zachowaniach, nie o poglądach.

Co jest w materiale

1	**Zanim zaczniesz i zasady rozmowy** Jak prowadzić zajęcia, żeby nikt nie poczuł się wytknięty.	2 strony
2	**Scenariusz „Etykiety, żarty i szacunek”** 45 minut: „Pierwsze wrażenie”, żart czy docinek, krytyka bez obrażania, klasowa umowa – także w sieci.	45 min
3	**Karta ucznia „Szacunek w praktyce”** Zadania o etykietach, żartach i krytyce – z kluczem.	1 karta
4	**Do druku** Karty „Pierwsze wrażenie”, karty sytuacji, plakat „Nasza umowa”.	3 strony

Zanim zaczniesz

Różnice, o które pytamy, są bezpieczne: ulubione zajęcia, jedzenie, pora roku, sposób uczenia się, umiejętności. Nie pytamy o wyznanie, poglądy polityczne, sytuację rodziny, pieniądze, zdrowie ani wygląd konkretnych uczniów.

Jeśli w klasie ktoś jest ostatnio wyśmiewany, nie mów o tym na zajęciach i nie twórz karty, która go przypomina. Najpierw porozmawiaj z pedagogiem i z uczniem osobno.

Szacunek nie oznacza, że wszyscy muszą się lubić ani myśleć tak samo. Oznacza, że nie ranimy innych słowami ani zachowaniem i każdy może czuć się w klasie bezpiecznie.

Wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj karty „Pierwsze wrażenie” i karty sytuacji (komplet na klasę), kartę „Szacunek w praktyce” dla każdego ucznia i plakat „Nasza umowa” (A3).

Zasady rozmowy z uczniami

- **Nikt nie musi mówić o sobie.** Pytamy o sytuacje z kart i o to, co „ktoś w tej sytuacji” mógłby zrobić – nie o przeżycia uczniów. Każdy może powiedzieć „nie chcę o tym mówić” i wtedy nie dopytujemy.
- **Mówimy o zachowaniach, nie o osobach.** Nie podajemy imion, nie pokazujemy palcem, nie oceniamy kolegów z klasy.
- **Karty pracy są dla ucznia.** Nie zbieramy ich i nie czytamy na głos bez zgody autora.
- **Jeśli uczeń powie o krzywdzie** (swojej albo czyjejś) – podziękuj, nie obiecuj tajemnicy, porozmawiaj z nim po zajęciach w cztery oczy i postępuj według szkolnych standardów ochrony małoletnich.

PIERWSZA ŁAWKA

Podstawa programowa i zadania wychowawcze szkoły

- S24, część ogólna – cele kształcenia, pkt 3 – „formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób”
- S24, część ogólna – cele kształcenia, pkt 11 – „kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość”
- S24, część ogólna – zadania szkoły – „Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka”
- S24, część ogólna – zadania szkoły – szkoła ma przygotowywać uczniów do „krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci”
- S24, część ogólna – najważniejsze umiejętności, pkt 5 – „rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych”
- Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa 2026/2027 – nr 6 – „Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej”

Stan prawny w roku szkolnym 2026/2027

Klasy VII–VIII w roku szkolnym 2026/2027 uczą się według podstawy z 2017 r. w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 996 (S24). Zajęcia z wychowawcą nie mają osobnej podstawy – poniżej wymagania, które te zajęcia wspierają. Dopisz cel z programu wychowawczo-profilaktycznego swojej szkoły.

Kryteria sukcesu

- Umiem wyjaśnić, czym jest etykieta.
- Znam trzy pytania „żart czy docinek?”.
- Umiem skrytykować pomysł, nie obrażając osoby.
- Znam naszą klasową umowę.

Pierwsze wrażenie – dopowiedzenia (czytaj po ćwiczeniu)

- **Osoba A** – właśnie czyta książkę na konkurs, w którym bardzo chce wygrać; po lekcjach trenuje w drużynie koszykówki.
- **Osoba B** – co rano odprowadza młodsze rodzeństwo do przedszkola po drugiej stronie miasta.
- **Osoba C** – mówi w trzech językach i pomaga kolegom z angielskiego.
- **Osoba D** – świetnie pływa i rysuje komiksy.

Pytanie do klasy: „Co zmieniło się w waszym wrażeniu? Jak łatwo przypisać komuś etykietę?”.

PIERWSZA ŁAWKA

Szacunek w praktyce

Pamiętaj: żart czy docinek? Czy śmieją się wszyscy? Czy powiedziałbym to przy tej osobie? Czy to się powtarza?

1 Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F, jeśli jest fałszywe.

1. Jeśli osoba, z której żartujemy, się uśmiecha, to na pewno jej to nie przeszkadza.	P	F
2. Krytykować można pomysł – z podaniem powodu – bez obrażania osoby.	P	F
3. Etykieta to szybka ocena kogoś na podstawie jednego zachowania.	P	F
4. Wrzucenie mema z czyjąś wpadką na grupę klasową to zawsze tylko żart.	P	F

2 Które zdanie jest krytyką bez obrażania? Zaznacz jedną odpowiedź.

A. „Znowu wymyśliłeś coś bez sensu”.

B. „Lepiej nic nie mów, i tak nikt cię nie słucha”.

C. „Nie zgadzam się z tym pomysłem, bo nie zdążymy. Proponuję prostszy plakat”.

D. „Twoje pomysły są zawsze najgorsze”.

3 Zaproponuj jedną zasadę zachowania na grupie klasowej w komunikatorze i napisz, dlaczego jest ważna.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Godzina wychowawcza: Szacunek i różnorodność w klasie – scenariusz z kartami dla uczniów, klasy 7–8

Podgląd pokazał 4 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Zanim zaczniesz" – co przygotować i zasady bezpiecznej rozmowy (nikt nie musi mówić o sobie)
- scenariusz na 45 minut krok po kroku
- karty dla uczniów z kluczem i materiały do druku.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/godzina-wychowawcza-szacunek-i-roznorodnosc-w-klasie-klasy-7-8